

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14.06.19

Adam Bodnar

V.7224.91.2019.BA

**Pan
dr inż. Ignacy Góra
Prezes Urzędu Transportu
Kolejowego**

Urząd Transportu Kolejowego
Aleje Jerozolimskie 134
02 – 305 Warszawa

Dotarły do mnie informacje o wprowadzonych i planowanych ograniczeniach w transporcie kolejowym docierającym do Kostrzyna na Festiwal „25. Pol’and’Rock Festival”, organizowany w dniach 31 lipca – 4 sierpnia 2019 r.

Z informacji medialnych wynika¹, że w bieżącym roku publiczny przewoźnik – Przewozy Regionalne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie uruchomi dodatkowych (specjalnych) pociągów, które będą obsługiwały uczestników festiwalu Pol’and’Rock w Kostrzynie nad Odrą. Nadto, drugi z publicznych przewoźników – PKP InterCity Spółka Akcyjna rozważa wprowadzenie zmian tras pociągów, regularnie jadących przez Kostrzyn, w czasie trwania ww. Festiwalu.

Ochrona praw pasażerów przed nieuczciwymi praktykami przewoźników należy do kompetencji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego (dalej: Prezes UTK). W myśl bowiem art. 10 ust. 1a ustawy o transporcie kolejowym², Prezes UTK jest organem właściwym w sprawach nadzoru nad przestrzeganiem praw pasażerów w transporcie kolejowym. Stosownie zaś do art. 13 ust. 1b ustawy o transporcie kolejowym, do zadań Prezesa UTK

¹ <https://www.rp.pl/Społeczenstwo/190619816-Rozkladowe-pociagi-omina-Kostrzyn-w-czasie-PolandRock-Festival.html> (dostęp: 13.06.2019r.); <https://www.rynek-kolejowy.pl/wiadomosci/polandrock-woodstock-z-duzo-skromniejsza-oferta-polregio--92113.html> (dostęp: 13.06.2019r.);

² Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 710, z późn. zm.).

w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem praw pasażerów w transporcie kolejowym należy nadzór nad przestrzeganiem:

- 1) przepisów rozporządzenia nr 1371/2007/WE;
- 2) zakazu stosowania bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym.

Tymczasem, na podstawie ww. informacji medialnej, pojawiają się wątpliwości, czy przewoźnicy publicznego transportu kolejowego nie stosują bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w dostępie do transportu kolejowego. Wprawdzie obowiązujące regulacje nie nakładają na przewoźników obowiązku uruchomienia dodatkowych (specjalnych) połączeń, lecz przez ostatnie lata takie połączenia były uruchamiane i zapewniały bezpieczną podróż do Kostrzyna nad Odrą. Wyeliminowanie dodatkowych połączeń kolejowych z pewnością może spowodować wzrost natężenia ruchu na drogach lądowych, a zatem wzrost zagrożenia bezpieczeństwa podróżujących. Nie bez znaczenia mogą okazać się także trudności logistyczne w zapewnieniu dodatkowych miejsc parkingowych dla samochodów osobowych czy autobusów, a tym samym konieczność zapewnienia dodatkowego bezpieczeństwa przez służby publiczne, chroniące tę imprezę masową.

Wynajęcie pociągu specjalnego jest usługą świadczoną przez przewoźnika na zasadach komercyjnych. Na stronie internetowej znajduje się następujący zapis: *PKP Intercity uruchamia na życzenie Klienta dodatkowe wagony dołączone do pociągów przewidzianych rozkładem jazdy oraz specjalne pociągi na wybranych dowolnie trasach*³. Dostępne są również cenniki. Odmowa wynajęcia pociągu może stanowić nie tylko naruszenie praw pasażera, lecz również konsumenta.

W mojej ocenie, dodatkowe i poważne wątpliwości budzi rozważane przez spółkę InterCity wprowadzenie „objazdów” miejscowości Kostrzyn na przełomie lipca i sierpnia br., na trasach regularnych przewozów. Takie działania bez wątpienia spowodują ograniczenie lub wręcz uniemożliwią okolicznym mieszkańcom dotarcie na umówioną – często wiele miesięcy wcześniej – wizytę lekarską, załatwienie pilnej sprawy urzędowej czy obowiązkowe stawiennictwo w sądzie.

Autorzy publikacji wyrażają także zdziwienie twierdzeniem o nierentowności obsługi linii kolejowych do Kostrzyna w związku z Festiwalem Pol'and'Rock. Według wyliczeń organizatorów Festiwalu spółka „uszczupli przychody w tym roku o około 7 mln złotych”⁴. Nadto, „według danych podawanych przez Fundację WOŚP, w zeszłym roku pociągami do

³ <https://www.intercity.pl/pl/site/dla-biznesu/oferty/wagony-i-pociagi-na-zamowienie.html>

⁴ <https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/190619816-Rozkladowe-pociagi-omina-Kostrzyn-w-czasie-PolandRock-Festival.html> (dostęp: 13.06.2019r.).

Kostrzyna nad Odrą przyjechało blisko 70 tys. osób. Najtańsze bilety w dwie strony kosztowały 50 zł, najdroższe – 160 zł⁵.

Podkreślenia wymaga, że organizowanie publicznego transportu kolejowego jest dodatkowo finansowane z budżetu państwa. W związku z tym, każdy z obywateli ma prawo oczekiwać, że będzie mógł skorzystać z takiego transportu. Warto zauważyć, że specjalne składki organizowane są przez przewoźników np. dla kibiców piłkarskich, pielgrzymów, z okazji dnia dziecka i właśnie również w związku z festiwalami muzycznymi.

W świetle powyższego, w oparciu o art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 z późn. zm.), zwracam się do Pana Prezesa o zbadanie przedstawionego problemu, zgodnie z posiadanymi kompetencjami, oraz podjęcie stosownych działań w celu zapewnienia pasażerom – uczestnikom Festiwalu – dostępu do usług świadczonych publicznie, z wykorzystaniem środków publicznych. Na zakończenie pragnę odwołać się do art. 76 zd. 1 Konstytucji RP, na mocy którego, władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

W związku ze zbliżającym się terminem festiwalu, będę wdzięczny Panu Prezesowi za możliwie szybkie zbadanie sprawy i udzielenie mi odpowiedzi.

⁵ <https://www.tvn24.pl/poznan,43/pol-and-rock-festival-2019-pociagi-omina-kostrzyn-na-odra-podczas-przystanku-woodstock,944172.html> (dostęp: 13.06.2019r.).